

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG

NIEUWS.

Zondag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

8 November.

FRANKRIJK.

PARIS, den 7den November.

De kamer der afgevaardigden heeft heden eene voorbereidende zitting gehouden om haar voorloopig bureau te constitueren en de commissie te benoemen die morgen den koning te gemoet zal gaan. De voorloopige president is het oudste lid in jaren, de heer Nogaret.

Overmorgen zal de kamer eene openbare zitting houden, waarin waarschijnlijk over de keus van eenen president zal gestemd worden. Dit zal de eerste proef zijn van de sterkte der partijen in de kamer. De leden der linker zijde hebben zich heden vereenigd, om zich over de keus van eenen president te verstaan, waartoe zij, volgens sommigen, den heer Thiers zouden willen kiezen; het linker centrum zal voor hetzelfde oogmerk morgen eene bijeenkomst houden.

De behoudende partij verwacht van het gezond verstand der leden van de kamer, dat derzelver moedigheid zal gevoelen, hoe noodzakelijk het in de tegenwoordige omstandigheden is, om door gematigheid de orde en rust te bevestigen en het gezag der wetten te handhaven; de tegenstanders van het tegenwoordig ministerie berekenen aan den anderen kant, dat na afrek, der verschillende hetzelfde vijandelijke fractien, het ministerie nog geen 200 stemmen zouden overblijven.

Intusschen heerscht er op het oogenblik eene groote gisting onder de bevolking dezer hoofdstad, hetgeen een dagblad doet zeggen, dat die staat van spanning in vele jaren zoo sterk niet is geweest. Gisteren avond hebben talrijke troepen jongelieden onderscheidene wijken der stad doorkruist, onder het zingen van den Marsallaanschen marsch, en het groep van: *Weg met de ministers!* Men heeft een persoon in hechtenis genomen, die aan het hoofd van zoodanige heerde ging, en die een rood vaandel droeg. — Naar men vernemen, wordt er sedert eenige dagen een naauwlettend oog op de Polytechnique school gehouden.

— Blijkens de jongste thans ontvangen berichten uit Madrid heeft de junta der hoofdstad zich niet, zoo geheel onthouden als men uit het telegraphisch bericht zoude opmaken. In een stuk door haar aan de bewoners der provincie Madrid gerigt, en door die leden alleen ondertekend, die niet, zooals de heer Ferrer, tot het tegenwoordig regentschap behooren, zegt zij wel hare betrekking als besturend ligchaam neder te leggen, doch dat zij niet te min voort zal gaan bijeen te komen, ten einde de regten des volks te bewaken, tot het oogenblik dat het door het ministerie aangenomen programma in al zijn deelen zal zijn vervuld.

Men schrijft voorts uit Madrid, dat binnen kort het ministerie van 20,000 man troepen in of rondom die hoofdstad verwacht werden. De hertog der overwinning, Espartero, moet rondom verklaard hebben, dat hij geenszins het oor aan de *exaltados* en dagelijksche omwentelingen zou leenen. Het bijeentrekken van gezegde magt deed velen vermoeden dat Espartero veruitziende oogmerken koesterde; men had daarbij opgemerkt, dat de generaal de troepen die het meest tot de jongste omwenteling bijgedragen en de junta's toegewallen waren, uit de hoofdstad verwijderde, en door regimenten der garde, die aan hem verkleefd zijn, verving.

De bewegingspartij zit intusschen niet stil. Op een der 25sten te Madrid gehouden staatkundig gastmaal heeft de generaal San Miguel den volgenden toast ingesteld: » Aan het voorloopig regentschap, indien het vaderland daardoor wordt gelukkig gemaakt; zoo niet, niet; aan den grondwettigen troon van onze Koningin Donna Isabella II, indien hij de vrijheid van Spanje verzekert; zoo niet, niet. De heer Espronceda heeft gedronken: » op het spoedig verdwijnen uit het veld der staatkunde van de beradslagtingen en twisten der grijsaards, en op de toekomstige heerschappij van den invloed der jeugd, met hare krachtige en vruchtbare leerstellingen.

— Ter heurze was heden eene daling in de fondsen merkbaar, die aan het gerucht werd toegeschreven, dat men den heer Thiers tot het presidentschap van de kamer wilde brengen. De notering

was: 5 pCt. 108,40; 3 pCt. 76,20; Nap. r. 101,50; Sp. Ardins 22 1/8; Rom. L. 100 1/2.

Van deszelfs. Hellet hark de koning de beide wet gevende kamers met de volgende aanspraak geend:

» *Mijne Heeren de Pairs, Mijne Heeren de afgevaardigden.*

» Ik heb de behoefte gevoeld om u rondom mij te vereenigen voor het gewone tijdstip van de bijeenroeping der kamers. De maatregelen welke de keizer van Oostenrijk, de koningin van Groot-Brittannië, de koning van Pruisen en de keizer van Rusland gemeenschappelijk genomen, hebben om de betrekkingen van den Sultan en den Pacha van Egypte te regelen, hebben mij gewichtige pligten opgelegd.

» De waardigheid van ons vaderland gaat mij ter harte, zoowel als deszelfs veiligheid en rust. Door te volharden in die gematigde en bevestigende staatkunde, waarvan wij sedert tien jaren de vruchten plukken, heb ik Frankrijk in staat gesteld om bereid te zijn op de kansen, welke de loop der gebeurtenissen in het Oosten zou kunnen aanbrenge. De met dit inzicht geopende buitengewone kredieten zullen u onverwijld onder de oogen worden gebragt; gij zult de beweegredenen voor dezelve waardeeren. Ik blijf hopen dat de algemeene vrede niet zal gestoord worden. Dezelve is noodzakelijk in het gemeen belang van Europa, voor het geluk van alle volken, en voor de vorderingen der beschaving. Ik reken op u, om mij in deszelfs handhaving behulpzaam te zijn, gelijk ik er op rekenen zou, wanneer de eer van Frankrijk en de rang dien het onder de natien bekleedt, nieuwe inspanningen vorderde.

» De vrede was in het noorden van Spanje hersteld, en wij verheugden ons over die gelukkige uitkomst. Wij zouden met smart zien, dat de rampen der regeringloosheid de ongelukken van den burgeroorlog vervingen. Ik draag Spanje de opregtste belangstelling toe. Moge de vastheid van den troon van de koningin Isabella II en van de instellingen die denzelven moeten schragen, dit edele land behoeden voor de lange en smartelijke beproevingen der omwentelingen!

» Daar de door ons verlangde voldoening van de Argentijnsche republiek niet verkregen is geworden, heb ik bevolen dat de magt versterkt werd van het eskader, dat belast is om in die gewesten den eerbied voor onze regten en de bescherming onzer instellingen te verzekeren.

» In Afrika zijn verscheidene belangrijke expeditien, waarbij onze soldaten hunne dapperheid hebben doen blijken, met voorspoed bekrond. Twee mijner zonen hebben hunne gevaren gedeeld. Er zijn nog verder inspanningen noodig, om in Algerie de veiligheid en den voorspoed onzer etablissementen te verzekeren. Mijn gouvernement zal water te voltoppen hetgeen wij ondernomen hebben.

» De stad Boulogne is het tooneel geweest van eene onzinnige poging, die slechts gestrekt heeft om op nieuw de toewijding te doen uiblinken van de nationale garde, van het leger en de bevolking. Alle eerzucht zal schipbreuk lijden op eene monarchie, die gevestigd is en verdedigd wordt door het alvermogen van den nationalen wensch.

» De wet op het budget zal weldra aan uw onderzoek onderworpen worden. Ik heb de strengste spaarzaamheid bevolen in de bestelling van de gewone uitgaven. De gebeurtenissen hebben ons ongewachte lasten opgelegd. Ik vertrouw dat de openbare voorspoed, zijne geheele vlugt herkegen hebbende, ons zal vergunnen dezelve te dragen, zonder den staat onzer finantien te krenken.

» Andere bepalingen zullen u voorgedragen worden van welke van openbaar nut, in het belang der letteren en betrekkelijk de vrijheid van onderwijs.

» Mijne heeren, nimmer heb ik met grooteren aandrang en ernst uwen uwe opregte medewerking ingeroepen. De regering zal hare logten zijn door hare magteloosheid niet ontmoedigd. Onder welke gedaante zij zich ook vertoonen, mijn gouvernement zal in de bestaande wetten en in de krachtige handhaving der openbare instellingen de noodige middelen ter harer beteugeling vinden. Wat u aan

gaat, in de beprovingen die de Voorzienigheid mij oplegt, wil ik haar slechts dankzeggen voor de bescherming welke zij mij blijft verleenen, mijne familie en mij; en aan Frankrijk, door eene steeds ijverige zorg voor deszelfs belangen en geluk, de erkentelijkheid betoonen, die bij mij van wekken de bewijzen van tegenwoordigheid, waar mede zij mij in die wreede oogenblikken omgeeft.

De koningin en de prinsessen woonden de openingsplegtigheid bij; ook waren al de leden van het korps diplomatiek tegenwoordig.

Bij het inkomen en verlaten van de vergaderzaal der kamer, werd de koning, die in de uniform van de nationale garde was gekleed, en door zijne zonen werd vergezeld, met levendig gejuich begroet. Toegejuicht en met het geroep van *leve de Koning!* werd ook beantwoord de zinsnede, waarin de koning sprak van de nieuwe wapeningen die hij zou moeten doen, indien het belang en de eer van Frankrijk ze yorderden, terwijl bij de zinsnede, waarin de koning op den aanslag van *Darnes* doelde, en van de bescherming sprak die de Voorzienigheid hem en zijne familie bleef verleenen; zijne stem bewogen werd, en de geheele vergadering plotseling oprees en de zaal van het *leve de Koning!* deed daveren.

Na de aanspraak hebben de nieuwe leden in 's konings handen den eed afgelegd.

Zoover men tot heden middag berigten heeft is de rust en orde nergens in de hoofdstad gestoord geworden.

De heer *A. Passy*, lid van de kamer der gedeputeerden, is tot onder-secretaris bij het departement van binnenlandsche zaken benoemd, ter vervanging van den heer *L. de Molleville*, wiens demissie aangenomen is geworden.

De oostenrijksche en pruisische gezanten, de graaf *Appony* en de baron *Arnim*, hebben den koning, namens hunne soevereinen, brieven van gelukwensching over Hoogstideszelfs behoud bij den aanslag van den 15den II. overhandigd.

De vredelievende strekking van de koninklijke aanspraak, die ten half drie ure ter beurze bekend was, heeft aldaar de fondsen sterk doen rijzen: De 3 pCt kwamen tot 78,10; de 5 pCt. 110,40; eindelijk is de koers gebleven: 5 pCt. 109,50; 3 pCt. 77,45; Nap. r. 102; Rom. L. 98 $\frac{1}{8}$; Sp. 22 $\frac{1}{4}$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den October.

Volgens berigten uit St. Petersburg van 24 October heeft Z. M. de Keizer verordend, dat het huzaren regiment Prins van Oranje, voortaan *Huzaren Regiment Koning der Nederlanden*, en het garde regiment Erfprins van Oranje voortaan *Garde Regiment Prins van Oranje* genaamd zullen worden.

Uit St. Petersburg verneemt men dat de voorgenome reize der Keizerlijke familie naar Moskou, en die van den Keizer en den Troonsopvolger naar het Zuiden, waarvoor reeds alle toebereidselen gemaakt waren, vooreerst nog uitgesteld is, waarschijnlijk ten gevolge der staatkundige omstandigheden.

Aan den prussischen generaal der infanterie, *von Grolmann*, is door den Koning eene bijzondere zending aan den Keizer van Oostenrijk opgedragen, welke zending men wil dat op maatregelen betrekking heeft, waartoe de Duitse Staten zich door de voortdurende krijgstoerusting in Frankrijk verplicht zouden zien.

Brieven uit Napels behelzen, dat de invloed van den franschen gezant, hertog de *Montebello*, ten Hove dagelijks toenam, en dat de Koning langzoo meer geneigd is, om, in geval van oorlog, de zijde van Frankrijk te kiezen.

Den 27 der afgeloopene maand is te Weenen de gewichtige tijding ontvangen, dat de Vorst der Drusen, Emir *Bechir*, zich den 5 aan de Porte heeft onderworpen, hetwelk men als den doodsteek kan aanmerken, der Egyptische heerschappij in Syrië toegebragt. Na reeds eenige dagen vroeger onderhandelingen te hebben aangeknoopt, heeft genoemde Emir eene overeenkomst met den Seraskier *Izzet Mohamed*-pacha den onlangs beroemden nieuwe stadhouder van dat gewest, en met den admiraal *Stafford* gesloten, waarbij hij zich verbindt, zijnen Souverein, Sultan *Abdul-Mesjid*, gelouwe te dienen, terwijl het behoud zijner bezittingen en van zijn leven verzekerd wordt. Den 8 zou hij twee zijner zonen als gezandten zenden, tot hij zich met de geallieerden zou kunnen vereenigen, waarin hij voor als nog door de nabijheid van *Ibrahim*-Pacha verhinderd werd.

sedert is den Emir nog de belofte gedaan, dat hem het bewind in het gebergte gelaten zal worden, bijaldien hij zijne regering gewichtige diensten bewijst.

Ook de overige tijdingen uit Syrië zijn zeer van nadeele van den Onderkoning. Den 4 October hebben de bergbewoners *Osmán*-pacha aangevallen en uit zijne positie verdreven, met achterlating van veel proviand en amunitie. Met niet meer dan duizend man heeft hij Balbeck kunnen bereiken, daar al zijne overige soldaten gedeserteerd, gedood, gewond of gevangen genomen zijn. De bergbewoners vervolgden hem, en hij heeft ongetwijfeld nog meerdere verliezen geleden, alvorens de vlakke te kunnen bereiken.

Stellig wordt het dus bevestigd, dat het geheele noordelijke gedeelte van den Libanon, met uitzondering van Tripoli, van de Egyptische handen gezuiverd is.

Twee en twintig duizend bewoners van den Libanon waren reeds gewapend. Men zag dagelijks den geheelen oever van het Egyptisch leger te gemoet, dat een en twintig maanden achterstallige soldaten te vorderen.

In den avond van den 5 October heeft eene Turksche stoomboot zesponders soldaten te Beyruth ontschoept, welke zij te Konstantinopel had ingezomen.

Uit Konstantinopel wordt geschreven, dat de Fransche agent *Walewski*, den 6 laatstleden van daar naar Alexandrië was afge-reisd, naar men geloofde, om den Onderkoning aan te raden, zich onvoorwaardelijk te onderwerpen, in welk geval hem eenige niet onvoordeelige aanbiedingen gedaan zouden worden. Bij den wanhopigen staat zijner zaken dacht men, dat hij niet langer wederstand bieden zou; dit zoo zijnde, nadert de Oostersche kwaestie hare eindelijkte oplossing.

(De Amsterdamsche bladen behelzen heden een bijzonder berigt uit Weenen van den 30sten October, volgens welk een aldaar dien nacht uit Konstantinopel aankomen koerier het berigt had medegebragt van eene nieuwe nederlaag, door het Egyptisch leger geleden. De Egyptenaars zouden meer dan 20,000 man aan dooden, gekwetsten en overloopers verloren hebben; de standaard van *Ibrahim*-pacha was door den kolonel *Hodges*, die de geallieerde toppen kommandeerde, aan den sultan gezonden.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den November.

De *Staats-Courant* deelt mede, dat bij Koninklijk besluit van den 1 dezer, aan den luitenant-generaal en 's Konings adjudant, *A. Schuurman*, met den 15 aanstaande, een eervol ontslag verleent is als directeur-generaal van oorlog, terwijl dezelve, met dat tijdstip, is benoemd tot kommandant *ad interim* der tweede divisie infanterie. Bij een ander besluit, mede van den 1 dezer, is Zr. Ms. adjudant, de generaal-majoor *List*, ter vervanging van den luitenant-generaal *Schuurman*, benoemd tot directeur-generaal van oorlog.

Nog zijn, bij besluit van den 1 dezer, tot ordonnance-officieren van den Koning, voor den tijd van een jaar en zonder bezwaar van de schatkist, benoemd: de 1ste luitenant-adjudant *W. baron van der Duyn*, van het regiment hussaren n°. 6; de 1ste luitenant *E. H. E. graaf van Bylandt*, van het regiment lanciers n°. 10; de 1ste luitenant *J. A. G. baron van Tiersum*, van het regiment ligte dragonders n°. 4; de 2de luitenant *E. E. A. de Bylandt*, van de afdeling kurassiers n°. 3, en de 2de luitenant-adjudant *J. B. graaf van Limburg Stirum*, van het regiment ligte dragonders n°. 5.

Li. Woensdag heeft te 's Hage, in de kloosterkerk, de plegtige doopsbediening aan den jonggeboren erfprins van Oranje plaats gehad. Reeds meer dan een uur voor den bepaalden tijd had zich aldaar eene talrijke en aanzienlijke schaar verzameld. Ten drie ure verscheen de koninklijke familie, en begon de godsdienstoefening met het zingen van Ps. 100 vs. 1 en 4, waarna de predikant van den *Broek*, met ernst en waardigheid, eene korte rede hield, waarin hij, naar aanleiding van Ps. 132 vs. 12, vooral beloofde, dat ware godsdienstigheid de vastheid is van den koningstroom, en uit de lofspreken van het *gehele* *Oranje* het bewind ont-leende van Gode bescherming over dit koninklijke geslacht. Na plegtige toespraken aan den koninklijken overgrootvader, de grootouders en ouders van den jonggeboren Prins; nam de doop-plegtigheid een aanvang, al de aanwezende leden van het koninklijke huis plaatsten zich als doopgetuigen voor den predikstoel, waarna de Heilige Doop toegediend werd aan den jongen Erfprins, die door zijnen vader ten doop gehouden werd en de namen ontving van *Willem, Nikolaas, Alexander, Frederik, Karel, Hendrik*. Met een hartelijk nagebed en het zingen van 96ste Evang. Gezang nam de godsdienstige plegtigheid een einde.

Bij gelegenheid der doopsbediening is van wege Z. M. aan het stedelijk bestuur ten behoeve der armen van 's Gravenhage ter hand gesteld eene som van f 5000 en nog eene dergelijke som van wege Z. M. koning *Willem Frederik*. De in de kerk ingezamelde liefdegaven hebben ruim f 1368 bedragen.

Woensdag en donderdag zijn de afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest ter overweging van het ontwerp van wet ter voorziening in 's rijks geldmiddelen (dekking van het te kort, enz.) terwijl eenige afdelingen reeds het onderzoek over de ontwerpen der staatsbegroting voor het volgende jaar hebben aangepangen.

Gisteren morgen zijn de afdelingen op nieuw bijeen geweest om de beraadslagingen voort te zetten. Ten twee ure zou de centrale afdeling met Zr. Exc. den minister van finantie een conferentie houden over de aanhangige voorstellen der finantie wetten. Ook de commissie tot de verzoekschriften eene bijeenkomst hielden.

Heden ten half 2 ure zal de commissie der kamer, die belast is met het opstellen van een ontwerp, hooftende een nieuw reglement van orde voor de kamer, vergaderen. Ten 2 ure zal er eene algemeene zitting der kamer plaats hebben.

Men verwacht, dat het onderzoek over de voordragten der financiële wetten heden of morgen in de afdelingen zal afloopen, en dat, in afwachting van de antwoorden, welke de regering op de tegen de ontwerpen gemaakte bedenkingen zal vermeenen te moeten geven, de werkzaamheden der kamer voorloopig zullen worden geschorst tot na de plechtige inhuldiging des Konings, en alzo tot het einde der loopende maand. Het getal leden, dat zich in de residentie bevindt, is dan ook zeer gering.

— Volgens een dezer dagen genomen koninklijk besluit zullen voortaan de directoren-generaal van de respectieve departementen mede zitting hebben in den raad van ministers.

— Men zegt dat de regering zich bezig houdt met het opstellen van een wetsontwerp omtrent de onteigening ten algemeene nutte, en dat hetzelfde waarschijnlijk nog in den loop der tegenwoordige zitting aan de Staten-Generaal zal worden aangeboden.

— Z. M. heeft dingsdag 11. gehoor verleend aan eene deputatie der stad Luxemburg, die Hoogstdezelve hunne hulde, namens de ingezetenen der stad, kwamen brengen.

— Uit eene rekening aan den Koning aangeboden door den minister van financiën wegens de algemeene begrotingen van inkomsten en uitgaven over de dienstjaren 1840 en vroeger tot 1839, opleverende een algemeen overzicht van den toestand van 's rijks schatkist op het tijdstip van 1°. Januarij 1840, en bevattende tevens afzonderlijke aanwijzing van de ontvangsten en uitgaven, gedurende den jaer 1839, blijkt, dat op 1 Januarij 1840 is aanwezig geweest in 's Rijks schatkist als voordelig slot van de dienstjaren 1839 en vroeger een som van 1,070,757,66 1/2.

— Men schrijft uit 's Gravenhage dd. 3 Nov: Men zegt, dat de luit.-kolonel J. W. Techiers, kommandant der 4de afdeling inf., uit hoofde van ziekelijken toestand, op deszelfs verzoek, eervol uit zijne betrekking is ontslagen en op non-activiteit gesteld, en dat in zijne plaats tot kommandant dier afdeling benoemd is de luit.-kol. A. J. Verhorst, vroeger adjudant van den onlangs overleden gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, de Eerens; terwijl de majoors A. van der Sloot en H. R. Heijermans tot luit.-kolonels zouden bevorderd zijn. Ook wil men, dat de kapitein der artillerie A. W. de Bruyn belast zoude worden met het bureau der artillerie bij het departement van oorlog.

— Uit Amsterdam wordt het navolgende geschreven:

» Men is reeds druk bezig met het maken van voorbereidselen in de Nieuwe kerk alhier, tot de aanstaande inhuldiging van Z. M. Willem II. Die inhuldiging schijnt nu bepaaldelijk te zijn vastgesteld op Zaterdag, den 21 dezer. De Koninklijke Troon zal geplaatst zijn tegen het Koorhek over het Orgel. De decoratiën der kerk, die vervaardigd worden door onze stadgenoot, den heer Nijkerk, zullen allerluisterrijkst zijn. De Troon zal zijn van rood fluweel met goud. De pilaren in het schip der kerk zullen in al verzelfver tusschenruimten versierd zijn met rijke draperien onzer nationale kleuren. Omtrent de rangschikking der plaatsen schijnt nog niets met zekerheid besloten te zijn.

» Heden is verder een aanvang gemaakt met het demarshalleren van de repertoorten en decoratiën op den Dam, de Reguliersbreestraat, enz., die, even als in het vorige jaar, onze Hoofdstad zullen versieren.

— Het seizoen der groote avondvereenigingen is woensdag avond te 's Hage geopend geworden met een schitterend bal, na een uitstekend diner, door den belgischen gezant bij ons hof, den Prins van Chimay gegeven, de aanzienlijksten uit de residentie waren daar tegenwoordig.

— In een onzer dagbladen leest men, uit Taborg dd. 4 Nov: Van wege Z. M. Koning Willem II is bij de familie van Spaandonk alhier, voor eene zeer aanzienlijke som, aangekocht, een zeer fraai bloemstuk, vervaardigd door den vermaarden schilder Cornille van Spaandonk; onlangs te Parijs overleden. — De door Z. M. den Koning aangestelde administrateur over Hoogstdezelfs alhier en in de omstreken gelegen goederen, wordt dagelijks binnen deze stad verwacht, en de wensch is algemeen, dat er alsdan onmiddellijk een begin zal worden gemaakt om een aantal bunders bodengrond ter cultuur te brengen, hetwelk als eene groote weldaad zal worden beschouwd, vermits aan vele ledig zijnde handen daarvoor werk zal worden verschaffd.

— Het provinciaal gerechtshof van Noord-Brabant heeft den 5den sprak gedaan in de zaak van P. Th. Jansen, welke op den 2den Augustus II. den persoon van J. Moors met een eiken about heeft doodgeslagen en is dezelve gecondemneerd tot het spijzen met het zwaard over het hoofd en een confinement voor den tijd van veertien jaren.

— De Köllnische Zeitung berigt onder dagteekening van den 3den dier

» Heden morgen ontving men hier het treurig berigt, dat gisteren avond tegen acht ure de naar beneden varende stoomboot Victoria,

van de Dusseldorfsche Maatschappij, en de opvarende boot Drusus van de Rijn-IJssel Maatschappij, aan den Sturzelberg, twee uren boven Dusseldorf, tegen elkander gevaren zijn, en dat de Drusus onmiddellijk gezonken is. Nadere bijzonderheden ontbreken tot nog toe. De stoomboot Prins Wilhelm, van de keulsche maatschappij, is heden morgen naar beneden gevaren, om te redden wat nog te bergen moogt zijn. De Drusus had 600 centenaars goederen aan boord. Maar hetgeen dit ongeluk dubbel treurenswaardig maakt is, dat twee passagiers in de voorkajuit van den Drusus, ten gevolge van het plotseling zinken dier boot, het leven zouden verloren hebben. De Victoria welke heden morgen weder voorbij onze stad voer, scheen slechts weinig beschadigd te zijn.

— De minister van finantien heeft bekend gemaakt, dat op den 2 dezer, door tusschenkomst van een Roomsch-Katholijk geestelijke uit België, als restitutie ten behoeve van 's Rijks schatkist, is ontvangen de som van tien duizend francs of f 4725.

— Door de Nederlandsche Bank is de koers van het geld 1 half per cent verhoogd, en is alsnu de beleening gesteld op 4 en 1 half en de disconto op 3 per cent.

— Op de Dingsdag 11. te Amsterdam door de Nederlandsche Handelsmaatschappij gehouden veiling van 46,254 krans en kanassers Java-suiker, is alles verkocht. De prijzen waren van f 25,75 tot f 37,75.

OVERZIGT DER ENGELSCHER BEZITTINGEN.

In Noord-Amerika: Opper- en Neder-kanada, Prins Edouard-eiland, Kaap Breton en Terre-neuve, de landstreek der Hudsonsbaai. Oppervlakte 48,333 vierkante mijlen. Bevolking 1.500,000 zielen.

In Zuid-Amerika: Demirary, Essequibo, Barbice, Honduras, de Falklands-eilanden. Oppervlakte 18330 vierkante mijlen. Bevolking 120,000 zielen.

In de West-Indiën: Jamaica, Trinidad, Tabago, Grenada, St. Vincent, Barbados, St. Lucie, Domingo, Antigoa Montserrat, Nevins, St. Kits, Anguilla, Tortola, de Maagden-eilanden, Nieuw-Providence, de Bahama-eilanden, de St. Georges-eilanden, de Bermudes. Oppervlakte 1444 vierkante mijlen. Bevolking 1,000,000 zielen.

In Afrika: De kaap de Goede Hoop, Mauritius, Mahé de Secheller-eilanden, St. Helena, Ascension, Sierra Leone, Gambia, Aiera, Kaap Coast. Oppervlakte 29,000 vierkante mijlen. Bevolking 350,000 zielen.

In Australië: Nieuw-Zuid-Wallis, van Diemensland, de Zwanenrivier, Koning-George's-enge, Nordfolks-eiland. Oppervlakte 55,550 vierkante mijlen. Bevolking 2,000,000 zielen.

In Azië: Cejlon, het presidentschap Bengalen, Madras, Bombaj, een gedeelte van Decan. Oppervlakte 64,182 vierkante mijlen; bevolking 83,400,000 zielen.

In Europa: Gibraltar, Maltha, Gozo, Corfu, Cephalonia, Xanta, St. Maura, Ithaca, Paxo, Cerigo en Helgoland. Oppervlakte 166 vierkante mijlen; bevolking 400,000 zielen.

Wij moeten de aandacht onzer lezers vestigen op eene nieuwe onderneming van de heeren boekhandelaars J. Noman en Zoon te Zalt-Bommel, die ongetwijfeld bij alle regtsgeleerden en regterlijke beambten den grootsten bijval zal vinden, daar zij hen in staat stelt, om een onmisbaar werk, dat schaarsch konstant en uitjij slechts met groote kosten verkrijgbaar was, zich thans volledig, beknopt en voor eenen zeer goedkoop prijs aan te schaffen. Het is namelijk eene volledige en goedkoop uitgegave der Staatsbladen van het koninkrijk van de jaren 1813 tot 1840, met een volledig register, in een deel roijaal 8vo formaat, voor den prijs van f 15.—. De uitgevers hebben zich tot deze onderneming gnoopt gevoeld door het bekend arrest van den Hoogen Raad van 8 September 11. en om in eene algemeene erkende behoefte te voorzien, zij verbinden zich om het ongekondigde werk stellig voor Augustus 1841 het licht te doen zien; de intekening is tot half December opengesteld, waarna de prijs met f 3.—, verhoogd wordt; de betaling geschiedt bij de aflevering. Ook zal deze uitgave der Staatsbladen voor het vervolg worden voortgezet, en elk nummer van het Staatsblad kort na de officiële uitgave van het Staatsblad bij hen het licht zien; tegen den prijs van f 1,25 per jaargang. Bij het van deze onderneming uitgegeven prospectus is ook eene proef van de letter en den druk gevoegd; beide zijn gelijk aan de gewone wetboeken bij dezelfde boekhandelaars uitgegeven.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (6 November) werden omgezet: Ned. 2 1/2 pCt. 49 1/2; dito 5 pCt. 96 1/2; Kansb. 21 1/2, 5/8; Syndik. 4 1/2 pCt. 86 1/2, 3/4; Handelsm. 159, 158, 3/4, 159; O. Ind. 5 pCt. 92 1/2, 93 1/2; Ardoins 20, 19 1/2.

*** ONDERTROUWD: Mr. P. F. TIMMERS VERHOEVEN
EN
E. C. TISSOT VAN PATOT.
Eenige Kennisgeving.

Danda 6. November 1840.

SCHOUWBURG TE BREDĀ.

De Hollandsche Tooneel- en Keizerlijk-Oostenrijksche Pantomimisten, onder directie van L. F. J. ROSENFELDT en COMP., Oud Lid en Eerste Comiek van den Koninklijken Schouwburg, zullen de eer hebben ten Toonele te voeren, op ZONDAG 8 November 1840, na het eindigen der Godsdienst-oefening, des avonds ten half 8 ure, eene Eerste Voorstelling van:

JEUGD EN VERLEIDING, OF DE BOER TE PARIJS.

Tooneelspel in drie bedrijven, of drie dagen; vrij gevolgd naar het Fransch van M. THEAULON, door den Heer F. A. ROSENFELDT.

TOT SLOOT:

ARLEQUIN.

KOBBEN EN BANKROETBAAR.

Ballet-Pantomime in 2 Afdeelingen.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Eerste Rang, 99 Cents. Tweede Rang, 60 Cents. Derde Rang, 40 Cents. Verwacht op uitstaande MAANDAG de FINALE SLUITING van het Tooneel.

CIRQUE FRANÇAIS.

Het Gezelschap Fransche PAARD-RIJDERS, onder Directie van Mevrouw de Wed. ALFRED, staande op het Kasteelplein, zal de eer hebben op ZONDAG den 8 November 1840, eene zevende Repräsentatie te geven, bestaande in: De ENGELSCHEN in de MANEGE of de LESSEN in het PAARDRIJDEN. Gevolgd van de WORSTELING door twee JOKEY'S. De SCHIPBREUK van een MATROOS. JACQUES EN FANSON. HERCULISCHE VERRICHTINGEN, door den Heer ALEXANDER, bij welke gelegenheid hij 2200 ponden gewigt zal ophieven.

De directie is gevoelig voor den grooten bijval die haar gezelschap te Breda mee ten deele vallen, en betuigt daarvoor het geëerd publiek haren opregten dank. De toewijding, waarmede de talrijke aanbouwers iederen avond de sulleten begunstigen, strekken tot de grootste aanmoediging, om met onvermoeide krachtinspanning de verkregen roem iederen avond te handhaven en zoo mogelijk te vermeerderen.

PRIJS DER PLAATSEN:

1° Rang, 99 Cents. 2° Rang, 50 Cents. 3° Rang, 25 Cents.

De aanvang is na de Godsdienst-oefening om 8 1/2 ure precies.

Het TOONEEL-GEZELSCAP, onder Directie van C. P. VERPLANCKE, zal het genoegen hebben, ten Toonele te voeren op Zondag den 8sten November 1840.

NA DE GODSDIENST-OEFENING.

DE SCHOENEAPPER EN DE RENTENIER.

Blijdspeel met Zang.

DE DESERTEUR.

Groot en Kermisde Pantomime in 3 Bedrijven.

Wederom eenige Nieuwe ACADEMISCHE STANDBEELDEN en

GROEPEN van de Nieuwste Meesters van Europa.

Prijzen der Plaatsen: 1° Rang, 99 Cents. 2° Rang, 50 Cents. 3° Rang, 25 Cents.

De Heeren Militairen in Uniform; 1° Rang, 60 Cents. 2° Rang, 40 Cents. 3° Rang, 20 Cents.

CHAMBRE OBSCURE ROYALE OF LEVEND SCHILDERIJ.

De Ondergeteekende heeft de eer het Bredasche Publiek te betiggen, dat hij gedurende eenige dagen, teze hier nog minster verloopende SCHAMBRE OBSCURE ter bezigtiging zal stellen, in eene daartoe ingerichte TRANT, staande aan de Haven, van des morgens 10 tot des avonds 5 uren.

Hij doet zich bij de edele Kunstkenner der Optica, welke het beoefent, hoe zeldzaam men zoodanig iets kan voorstellen, dat verduidelijkt, bij het te over werven.

In deze kamer vindt men een bropgenekt Alles gadeslaan, wat er in de gansche Stad gebeurt; het standpunt is zoodanig geregeld, dat men de Rijtuigen, Slepers, Wandelaars, niet alleen hunne kleeding, maar ook hante lichaams-bewegingen en gebaren kan bespiegelen, hetwelk meer dan een komiek tafereel oplevert, en niet regt eene wereld in het klein mag genoemd worden.

Daar dezelve in de voornaamste steden van dit rijk is gezien en bewonderd geworden, en zelfs door de Vorstelijke Familie verschei-

dene malen bezocht, en met den grootsten bijval is vereerd geworden, zoo twijfelt de Ondergeteekende niet, of dezelve zal ook alhier algemeene belangstelling verwerven.

D. KINSBERGEN.

De Entrée is 10 Cents.

J. B. WALLACH, DENTISTE van de Residentie 's Gravenhage, is alhier gearriveerd, ten einde zijne abonnementen te bedienen. Hij is tevens te spreken of te onbieden, om over de gebreken van MOND en TANDEN geraadpleegd te worden. Hij beveelt zich inzonderheid aan, bij degenen, die verlangen MECHANIEKE of KUNSTTANDEN ingezet te hebben, welke hij verzekert, dat even voldoende zijn als de natuurlijke. Hij trekt ook KIEZEN of TANDEN, op eene bijzondere en behoorlijke wijze, al ware het dat de Kroonen er van weg zijn; zoodanig voorts TANDEN en maakt dezelve Ivóor wit; plombeert ook holle KIEZEN, en verrigt verder al wat tot dit vak behoort, terwijl bij hem te bekomen zijn alle Middelen tot onderhouden en zuivering van Mond en Tand. Bij afwezigheit zijn de Middelen te bekomen bij JULIANUS in de Veemarktstraat.

Is gelogeed op den Haagdijk, Wijk G, N°. 146, bij A. WALLACH, en zal eenige dagen vertoeven.

VERKOOPING VAN

VAST GOED.

M. DE ROY, Notaris te Breda, zal, ten verzoeke zijner Principalen, op Vrijdag, 13 November 1840, des avonds ten zeven ure, bij J. JONKERS aldaar, publiek Verkoopen:

- 1°. Eene weldoortimmerde HUIZINGE, met SMEDERIJ, PAKHUIS, STAL, HOF en ERVE, met den HALVEN GANG daarnaast, oostwaarts gelegen, staande en gelegen binnen Breda, op de Boschstraat, Wijk A, N°. 599, kadaster Sectie B, N°. 1366, groot 3 Roeden, 63 Ellen. — Dadelijk in gebruik te aanvaarden.
- 2°. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen als voor, in de S. Jansstraat, Wijk A, N°. 478, kadaster Sectie B, N°. 793, groot 1 Roede, 14 Ellen.

Te aanvaarden met 1°. Mei, 1841.

Bij J. M. E. MELIER, Boekhandelaar te Amsterdam, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

J. F. BOSDIJK, DE WAARDIN. Een verhaal uit het midden der 17de Eeuw. Vier deelen compleet, met fraai op staad gegraveerde Titels en Vignetten. gr. 8. f 10,80.

Dit uit de Vaderlandsche Geschiedenis ontleend oorspronkelijk Verhaal, zal voorzeker welkom zijn aan alle Liefhebbers van solide Lectuur van smaak, en is voor Leesgezelschappen onmisbaar.

Bij BROESE & COMP. te Breda, zijn de volgende

NEUWE WERKEN

voorhanden: Geschiedkundige Aanteekeningen betrekkelijk het Slot Loerstein met platen en kaarten. f 4,80.

SCHOTEL, Geschied. Letter- en Oudheidk. Uitspanningen. f 2,60.

VERSTER VAN WOLVENHOUT, Geschiedkundige aanteekeningen over het hertogdom Brabant. f 2,20.

De geschiedkundige aanteekeningen over de stad Breda. f 2,50.

De geschiedkundige aanteekeningen over de stad Breda. f 2,70.

Van Loon, De feitelijke gevallen van FERDINAND HUYCK, 1° deel. f 4,40.

LEEMANS, Description raisonnée des monumens Egyptiens

du musée d'antiquités des Pays-Bas. f 3,60.

Keepsake 1841: Un volume grand in 8°, orné de 20 pages

traits sur acier, publié en 20 livraisons complètes. f 5,00.

Galerie des contemporains illustres par un homme de rien,

ornée de magnifiques portraits, dessines par BANQUER; Le

vraag se composera d'environ 100 livraisons. La livraison à 20 Cts.

Die Krieger von 1792 bis 1815 in Europa und Agypten als gedraugte

Darstellung mit besonderer Rücksicht auf die Schlachten Napoleons

und seiner Zeit; mit Karten und Plans, ledere Lieferung. f 1,-

Vielliebchen, Historisch-Romantisches Taschenbuch von

TAOMLITZ 1841.

Penelope, Taschenbuch für das Jahr 1841.

Bij Bovengemelden zijn ook de volgende NIEUWE KAARTEN

voorhanden:

Nouvelle Carte du Royaume des Pays-Bas et de la Belgique et de

possessions Hollandaises dans les Indes; UNE GRANDE FEUILLE. f 1,-

Nouvelle Carte du Royaume des Pays-Bas et des possessions Ho-

landaises dans les Indes; UNE FEUILLE. f 0,75.

Carte physique et politique de la Turquie, d'Europe et d'Asie

comprenant la Syrie, une partie de l'Egypte etc. f 1,-

Nieuwe Atlas van het Koninkrijk der Nederlanden, benevens de

Groothertogdommen Luxemburg en Limburg en de Nederlandsche

Bezittingen ten Oosten en ten Westen der Kaap de Goede Hoop. f 2,-